

Program för missbruksförebyggande arbete 2023–2025 (STF 12.2.2024 § 2)

Informationsbaserad kommunikation

Mål	Åtgärder	Metoder och ansvarig part
Kommunikationen stöder självutvärderingen	Vi säkerställer att aktuellt självhjälpsmaterial finns på webbplatsen (A-klinikstiftelsen, Droglänken, Stumppi.fi, THL)	Uppdatering av webbplatsen och intranätet så att information lätt går att hitta (stadens kommunikation) <u>Situation 2025:</u> Det finns flera aktuella länkar på stadens webbplats.

Mål	Åtgärder	Metoder och ansvarig part
Vi fokuserar kommunikationen om riskerna till olika brytningspunkter under livet och riktar den till särskilda grupper. (skolelever, föräldrar, äldre personer)	Olika kampanjer, evenemang, planscher för olika tillfällen. Individuell hälsorådgivning, snabbrådgivning inriktad på riskanvändning	Veckan för missbruksförebyggande arbete i november, tobaksfria dagen (planering och verkställande med bl.a. personalförvaltningen). -Vi lyfter fram aspekten också under andra evenemang (Hjärtveckan, äldreveckan o.s.v.) -Kommunikationen inriktas särskilt på skolelever och föräldrar <u>Situation 2025:</u> Skolorna kommunicerar aktivt om missbruksärenden, staden samarbetar tätt med välfärdsområdet och utnyttjar till exempel Ehyt rf:s material.

	Syftet är att öka medvetenheten inom områden där kunskapsnivån är låg (t.ex. alkohol som riskfaktor för kroniska folksjukdomar. Alkoholens inverkan på äldre människor).	Välfärdsberättelsen och välfärdsrapporten ger information om läget i kommunen varje år (HYTE) <u>Situation 2025:</u> I Grankulla använder män som fyllt 65 år och 75 år mer alkohol än männen i grannkommunerna, men siffran har sjunkit från år 2018.
--	---	--

Effektiv och tidig identifiering

MÅL	METODER OCH ÅTGÄRDER	
Vi identifierar riskerna med alkohol, tobaksprodukter och narkotika samt penningspel och ger kunderna stöd i ett tidigt skede.	Systematisk snabbrådgivning och andra metoder för tidig intervention: I bruk i nuläget: Strukturerade anteckningar, <i>AUDIT</i>, <i>mini-intervention</i>, <i>ADSUME</i>, <i>blanketterna för förhandsinformation inom mun- och tandvården</i>, <i>mini-intervention</i>, <i>frågeformulären för hälsofrämjande hembesök inom åldringsvården</i>, <i>hälsoundersökning på webben</i>, <i>självbedömningsblanketten för vuxensocialarbetet</i>, <i>metoden Föra barnen på tal</i>. <u>Situation 2025:</u> På välfärdsområdets ansvar. Metoden Föra barnen på tal har inte uppdaterats.	
MÅL	METODER OCH ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

	ÅTGÄRDER: Vi utvärderar de metoder som är i användning. Vi inför metoder, särskilt för att identifiera risker i anslutning till penningsspel. Vi förankrar regionens gemensamma självbedömningsblankett i vuxensocialarbetet. Vi uppdaterar metoden Föra barnen på tal så att den motsvarar Föreningen för Mental Hälsa i Finlands uppdaterade modell. Vi går igenom metoden med de anställda, bl.a. modellen för samråd. Vi säkerställer att utbildningen för utbildare fortsätter. Systemisk modell, IPC, Cool Kids (psykisk hälsa och ångest).	Vi har identifierat behoven för förändring och gjort upp en utvecklingsplan. Genomförd självbedömning och den upplevda nyttan av den (socialtjänsterna). Ordnanande av utbildning Ansvar: familjearbetsgruppen <u>Situation 2025:</u> Skolorna har olika program och genom dem genomför de förebyggande arbete. Samarbete med Ehyt rf, bland annat Pause-projektet och årskursspecifika lektioner om missbruk.
Inom det uppsökande arbetet identifierar och handleder vi kunder som behöver missbruksförebyggande insatser eller som tillhör någon annan riskgrupp.	Vi utvecklar metoderna för det uppsökande arbetet och samarbetet mellan olika aktörer: För tillfället genomförs: <i>Uppsökande ungdomsarbete, seniorrådgivning, hälsoundersökningar (närståendevårdare, arbetslösa), personer som besöker skötarnas mottagningar för kroniska sjukdomar, samt kunder inom psykisk hälsovård. Se BILAGA 3.</i> ÅTGÄRDER: Utnyttjande av Villa Bredas samarbetsnätverk i verkställandet av missbruksförebyggande arbete för äldre personer	Vi identifierar innehållet i besöken och materialen för olika grupper. Seniorrådgivningen, antal besök och procentandel av målgruppen. Antal hälsokontroller Antal besök hos sjukskötare/hälsovårdare (kroniska sjukdomar). <u>Situation 2025:</u> På välfärdsområdets ansvar.

MÅL	METODER OCH ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING
	Vi utvecklar metoder och strategier som lämpar sig för det uppsökande ungdomsarbetet i Grankulla och gör det till en del av det dagliga i arbetet.	Beskrivningar av verksamhetssätten (Kultur och fritid). <u>Situation 2025:</u> Det uppsökande ungdomsarbetet tar sig ut på fältet och gör också arbete inom förebyggande psykisk hälsovård och missbruksförebyggande arbete.

Omfattande implementering av Pakka-verksamhetsmodellen:

MÅL	METODER OCH ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING
Vi genomför policyn för alkohol, tobak och penningspel planerat och i brett samarbete.	Vi skapar samarbetsstrukturer med lokala företag. > uppdatering i enlighet med halvtidsrapporten 2021	Samarbetsstrukturerna är fastslagna. <u>Situation 2025:</u> Pakka-verksamhetsmodellen har inte implementerats. Det kräver rätt stora ekonomiska resurser och personalresurser.

Aktiv närmiljö

MÅL	METODER OCH ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Det missbruksförebyggande arbetet ingår i grunduppgifterna, verksamhetssättet och arbetskulturen inom småbarnspedagogiken och på läroanstalterna.	Inom småbarnspedagogiken förs föräldrars missbruk på tal vid behov. Gemensamma metoder för att skydda barnet finns uppskrivna: I bruk i nuläget: Hembesök, metoden Föra barnen på tal, bekymmerszonerna, hänvisning av klienten till familjearbetsgruppen för stöd. Se BILAGA 3. ÅTGÄRDER: Bedömning av genomslagskraften i de olika metoderna. Vi följer upp hur väl målen uppfylls och utvecklar en metod för uppföljning.	Vi har identifierat behoven för förändring och gjort upp en utvecklingsplan. <u>Situation 2025:</u> Den del av det förebyggande missbruksarbetet som kommunen ansvarar för verkställs.
--	--	--

MÅL	METODER OCH ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING
-----	----------------------	-----------------------------

	Läroinrättningarna har gjort upp en plan för det förebyggande missbruksarbetet för att förebygga användning av alkohol eller droger och experiment med dessa samt för att ingripa vid behov. I planen tar vi upp de gemensamma verksamhetssätten som sedan kontrolleras vid granskningar av studiemiljön och studiesamfundet. ÅTGÄRDER: Utvärdering av genomslagskraften i olika åldersgrupper: Barn under 7 år, 7–12-åringar, 13–16-åringar, över 16 år gamla. Enheterna har aktuella planer för förebyggande missbruksarbete. Granskningen av studiemiljön och studiesamfundet utvecklas inom Lape-projektet.	Vi identifierar behoven för förändring och gör upp en utvecklingsplan. Vi har gjort besöken och dokumenten finns att tillgå. Samarbetet med arbetarskyddet har verkställts. Vi har gjort granskningarna och dokumenten finns att tillgå. Ansvar: Bildningen och social- och hälsovården (rådgivningarna och skolhälsovården). <u>Situation 2025:</u> Läroanstalterna har upprättat en plan för förebyggande missbruksarbete. Staden har ett eget antidrogprogram för personalen.
Vi utnyttjar möjligheterna för förebyggande missbruksarbete i de miljöer där folk i olika åldrar tillbringar sin fritid och har dokumenterat de gemensamma verksamhetsrutinerna. Vi möjliggör för invånarna att delta i planeringen av drogfri verksamhet.	Inom ungdomsarbetet uppmuntrar vi ungdomarna till en hälsosam livsstil, en alkohol- och drogfri fritid samt inkludering. Samtidigt stärker vi ungdomarnas självkänsla samt förmåga till självreglering och beslutsfattande: I bruk i nuläget: <i>Uppsökande ungdomsarbete, förebyggande missbruksarbete, drog- och sexualupplysning, gruppbildning, fritidsaktiviteter, ungdomsgården, lägerverksamhet, sommaraktiviteter o.s.v.</i> Vi stöder alkohol- och drogfrihet inom kriterierna för föreningsunderstöd och i spelreglerna för lokaler och evenemang.	Vi har identifierat behoven för förändring och gjort upp en utvecklingsplan. (Kultur och fritid) Vi har planerat verksamheten tillsammans med ungdomstjänsterna, skolhälsovården och preventivrådgivningen (sexualrådgivaren). <u>Situation 2025:</u> Uppsökande ungdomsarbete, drog- och sexualupplysning, gruppbildning, fritidsaktiviteter, ungdomsgården, lägerverksamhet, sommaraktiviteter. Vi stöder alkohol- och drogfrihet inom kriterierna för föreningsunderstöd och i spelreglerna för lokaler och evenemang. I samband med ansökan om

		understöd ska organisationen eller föreningen lämna in ett eget antidrogprogram.
--	--	--

MÅL	METODER OCH ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING
	Inkludering av invånarna med möjlighet att delta via t.ex. forum för förebyggande arbete eller responskanaler. Programmet Ett rökfritt Grankulla (bilaga 3) ÅTGÄRDER: Bedömning av genomslagskraften i de olika metoderna. Vi ordnar ett forum för förebyggande arbete för nätverket av aktörer. Äldrerådet, rådet för personer med funktionsnedsättning och ungdomsfullmäktige blir delaktiga i planeringen och utvärderingen.	Alla sektorer har tillsammans ansvar för verkställandet av kriterierna för en rökfri stad (Tejo) Vi säkerställer att kriterierna 1 och 2 verkställs (tejo) Invånare som har deltagit i utvecklingsarbetet, evenemang (antal). Vi har ordnat forumet vart annat år eller så har vi deltagit i forum för förebyggande missbruksarbete som har ordnats av andra städer i huvudstadsregionen. <u>Situation 2025:</u> Inget inspelat forum för förebyggande arbete har ordnats. Vi planerar dock invånarråd och olika evenemang år 2025–2026.

Vi inkluderar förebyggande av missbruksskador i arbetet för att främja personalhälsan inom staden.	Arbetsplatsens program för missbruksförebyggande arbete ska innehålla gemensamma spelregler för att förebygga skador och risker i anslutning till alkohol, narkotika och penningspel samt för att ingripa vid behov och minska användningen av tobaksprodukter och erbjuda avvänjning: I bruk i nuläget: <i>Företagshälsovårdens miniintervention, Audit, Programmet Ett rökfritt Grankulla (bilaga 3), chefen för saken på tal med låg tröskel (tidigt ingripande).</i> ÅTGÄRDER: Säkerställande av att det också finns gemensamma avtalade metoder för att förebygga problem med spelberoende. Vi ordnar utbildning i grupp för cheferna om identifiering av skador och risker i anslutning till berusningsmedel och penningspel och stöder dem i att ingripa.	Vi har identifierat behoven för förändring och gjort upp en utvecklingsplan. Praxis hos hälsovården för att identifiera problem med spelberoende (personalförvaltningen). <u>Situation 2025:</u> Stadens personalprogram är uppdaterat.
--	--	--

Kompetenta experter

MÅL	METODER OCH ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING
-----	----------------------	-----------------------------

Experterna har tillräcklig sakkunskap om förebyggande missbruksarbete	Metoderna för förebyggande missbruksarbete ska ingå i grundutbildningen och fortbildningen i branschen. Vi säkerställer att de anställda vet hur de ska utnyttja det material och de utbildningar som står till förfogande om förebyggande missbruksarbete som stöd för det egna arbetet. Utvärdering av personalens sakkunskap. Vi ordnar varje år en gemensam utbildning för hela nätverket för missbruksförebyggande arbete samt utbildning som riktas separat till olika yrkesgrupper. Vi säkerställer att de anställda vet hur de ska utnyttja det material och de utbildningar som står till förfogande om förebyggande missbruksarbete som stöd för det egna arbetet. Vi fortsätter med att föra problem på tal och utbildar personalen i detta. Vi deltar i missbruksutbildningen som HUS ordnar. Vi ordnar utbildning särskilt om skador av penningspel och narkotika samt om trender i användningen av narkotika. Vi skapar samarbetsmetoder bl.a. med närpolisen.	Vi har utvärderat kompetensen och gjort upp en utbildningsplan på basis av utvärderingen. På intranätet och på webbsidorna finns en egen webbplats för förebyggande missbruksarbete (social- och hälsovården). Överenskommen praxis för att dela med sig av den information som vi fått under utbildningarna (HYTE, främjande av hälsa och välfärd). Inbjudan till HYTE-möten 1–2 ggr/år. Utsedda ansvarspersoner (HYTE) <u>Situation 2025:</u> Staden har utsett ansvariga för koordineringen av det förebyggande missbruksarbetet. Utbildningar ordnas utifrån befintliga fenomen och efter behov för olika målgrupper. En egen sida för förebyggande missbruksarbete på webbplatsen.
--	--	---

	Vi säkerställer att en representant från Grankulla alltid är närvarande vid THL:s, regionförvaltningsverkets och nätverket i huvudstadsregionens gemensamma möten.	
--	---	--

Grankulla stads äldrepolitiska program 2023–2025 (19.12.2022 § 65)

MÅLSÄTTNINGAR FÖR ATT FRÄMJA VÄLFÄRDEN BLAND DEN ÄLDRE BEFOLKNINGEN (2022–2025) OCH FÖR ATT UTVECKLA TJÄNSTERNA

(2022)

STADENS VÄRDERINGAR: Invånarfokus – öppenhet – gemenskap och jämlikhet – klimatsmart och hållbar utveckling

VISION: Ett handlingskraftigt, välmående, levande tvåspråkigt och mångkulturellt Grani som bygger framtiden på ett resurssmart sätt

Strategi:

1. En stad med resurssmart verksamhet/Öppen, modig och innovativ – Hållbar och sund kommunekonomi, Personalens välmående och kompetens
2. En trygg, grönskande och fotgängarvänlig stad/Grankulla är resurssmart
3. Fokus på invånarna/Alla med

Riktlinjer (seniorträffar/det nationella äldrepolitiska programmet och kvalitetsrekommendationen)

1. Seniorens är en individuell och aktiv medverkande
2. Digitala tjänster som stöd i vardagen
3. Främjande av välfärd hälsa och säkerhet
4. Boende och en åldersvänlig miljö

1. SENIOREN ÄR EN INDIVIDUELL OCH AKTIV MEDVERKANDE		
MÅL	ÅTGÄRD	INDIKATORER

Öppenhet, lättillgänglig information	Aktiv och aktuell kommunikation genom olika kanaler Invånarpaneler	Kommun- och kommunikationsenkäter Antal möten, behandlade ärenden
Delaktighet, möjligheter att påverka	Vi klarlägger äldrerådets roll i den egna kommunen, inklusive samarbetet med välfärdsområdets äldreråd. Involvering av kommunens påverkansorgan och invånarna, särskilt med tanke på de som är i en utsatt situation. Samarbetet mellan stadens sektorer och sektorernas samarbete med VN-välfärdsområde som insatsområde för effektiviseringen av verksamheten. Verksamheten inom det multiprofessionella GeroGrani-nätverket som består av stadens och organisationers representanter.	Fastslagna samarbetsstrukturer och arbetsfördelning Indikatorn på över 65-åringarnas delaktighet (huvudstadsregionens hälsoenkät 2021) Definierade kontaktytor mellan kommunen och välfärdsområdet

MÅL	ÅTGÄRD	INDIKATORER
Ökad gemenskap och samverkan mellan generationerna	Vi börjar använda lokalerna i Villa Breda på ett mångsidigt sätt och erbjuder invånarna mötesplatser. Utveckling av nya samarbetsformer, bl.a. med småbarnspedagogiken, skolorna, den grundläggande konstundervisningen, idrottsföreningarna, biblioteket och medborgarinstitutet, kulturtjänsterna och miljötjänsterna. Villa Breda och stadens sektorer genomför försök och etablerar verksamhetsformer som möjliggör träffar över generationsgränserna. Verksamhetsformer som skapats i samarbete med studerande vid Aalto-universitetet: 1. Kampanjen <i>Honestly?</i> Syftet är att uppmuntra äldre personer och ungdomar att skapa kontakter med varandra. Vi för en kampanj och gör en kort video, där barn/ungdomar intervjuar äldre personer om deras ungdom. 2. Senior- och juniordiskussioner x/år	Villa Breda som mötesplats: användningsgraden Vi beskriver det genomförda samarbetet: kommunikation Verkställda projekt och korta videor (antal) där seniorer svarar på ungdomars frågor om deras liv och samtidigt påvisar att det finns likheter mellan generationerna. <u>Situation 2025:</u> Via det uppsökande äldrearbetet har vi nått 30 äldre personer som inte omfattats av något slags stöd. Utveckling av Ungdomsgårdens verksamhet för möten över generationsgränserna. Estrad-verksamhet våren 2025. Kontaktytorna utvecklas ytterligare, t.ex. motionsrådgivning, Vardagsrumsverksamhet. Utveckling av äldre rådets verksamhet för att stärka delaktigheten.

	3. Villa Breda, Grani-köket: mötesplats för olika parter för matlagning, evenemang, småprat, kaffestunder. 4. Kreativ lunch-konceptet i Villa Breda. Resultatet är ett regelbundet evenemang som erbjuder projektartade aktiviteter för seniorsamfundet. Deltagarna föreslår projekt som intresserar dem och som andra kan uttrycka sitt intresse för. De mest populära verkställs med hjälp av hela samfundet t.ex. 1 ggr/mån. eller 3–6 ggr/år.	Samarbete med (bildkonst)skolan eller medborgarinstitutet > webbplatsen Antal, respons Grani Närhjälp, församlingar, organisationer: antal evenemang, deltagare, respons Försök hösten 2022: Val av samarbetspartner enligt projekt, antal verkställda projekt, antal deltagare <u>Situation 2025:</u> Tätt samarbete med Grani Närhjälp och församlingarna
MÅL	ÅTGÄRD	INDIKATORER
Upplevelser genom konst och kultur Kulturprogrammet (2020–2030): kultur är en förutsättning för välfärd, förankras i vardagen och syns och hörs i Grani	Vi tar på bred front i bruk verksamhetsmodellen 100 minuter konst med anslutande konstpass, som kan användas av både social- och hälsovården i den egna verksamheten men också andra aktörer, kommuninvånare och sammanslutningar. Konst- och kulturpedagogiska anvisningar ansluts till konstpasset i syfte att bredda uppfattningen om vad konst och kultur är och hur man med en liten insats kan uppnå 15 minuter kultur dagligen.	Introduktion i verksamhetsmodellen och etablering av den under år 2023. <u>Situation 2025:</u> Kulturprogrammet bearbetas, konstpasset är inte i användning ännu, biblioteket utvecklar verksamheten vidare så att den motsvarar äldre personers servicebehov

	Användningen av tjänsterna i biblioteket* Grankullas konstsamling i Villa Breda och på hälsostationen Granis SOKUTE – en verksamhetsmodell för kulturtjänsterna och social- och hälsovårdstjänsterna. Modellen stöder integrationen av kultur som en del av äldre personers vardag. Vårdsång – boendeenheten	Färdigställande hösten 2022, presentationsomgångar för personalen och andra grupper Färdigställs hösten 2022 Utbildningen genomförs hösten 2022 och våren 2023.
--	--	--

Bibehållande av funktionsförmågan genom att öka motionen	Vi införlivar vardagsmotionen i den dagliga verksamheten i vårdenheten och hemvården De äldre som är socioekonomiskt utsatta ska ha möjlighet att bl.a. delta i medborgarinstitutets motionsgrupper Gemenskap genom motion: olika motionsgrupper Vi ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att motionera och gör livsmiljön säker	Institutet för hälsa och välfärd (THL): Sotkanet-indikatorerna Uppföljning – boendeenheten RAI, förbättring av funktionsförmågan och välbefinnandet Kommunikation och samarbete med äldreomsorgen och församlingen. Antal deltagare, minskade hälsoskillnader Säkerheten i livsmiljön: invånarenkäter, polisens uppföljningsindikatorer <u>Situation 2025:</u> Bland äldre personer är utvecklingen av verksamhet med låg tröskel en central metod för att nå människor som löper risk för marginalisering. Här ser vi stadens idrottsföreningar som en central samarbetspartner.
--	---	--

	Vi uppmärksammar den åldrande befolkningen vid bygget av idrottsanläggningar.	Fler idrottsanläggningar för seniorer.
2. DIGITALA TJÄNSTER SOM STÖD I VARDAGEN		
MÅL	ÅTGÄRDER	INDIKATORER
Förbättring av seniorernas digikunskaper.	Biblioteket deltar tillsammans med social- och hälsovården bl.a. i implementeringen av de elektroniska hälso-tjänsterna (Maisa)	Antal personer som fått handledning <u>Situation 2025: Grani Närhjälp och biblioteket deltar i digistödet för äldre personer.</u>
Vi säkrar den digitala kompetensen Social- och hälsovårdens digiprogram: utbildningar för personalen och kommuninvånarna	Vi kartlägger personalens digikunskaper 2022 och gör en utbildningsplan. Den åldrande befolkningen får ett separat digiprogram. Vi ordnar med distanstjänster och distansbesök enligt situationen. Vi uppmuntrar till att använda Maisa men erbjuder samtidigt traditionella sätt att ta kontakt.	Bilagan till det äldrepolitiska programmet Maisa-användare i olika åldersklasser
3. FRÄMJANDE AV VÄLFÄRD, HÄLSA OCH SÄKERHET		
MÅL	ÅTGÄRDER	INDIKATORER
Välfärdsskillnaderna minskar	Social- och hälsovården inleder hälsokontroller för 70-åringar med utgångspunkt i digitala redskap. Vi verkställer ett program för att förebygga våld i nära relationer (social- och hälsovården, övriga sektorer) Vi utvecklar den psykiska hälsovården för äldre personer och det förebyggande missbruksarbetet:	Indikatorerna för positiva hälsoeffekter Programmet för förebyggande av våld i nära relationer för personer i pensionsåldern 65+ år är gjort <u>Situation 2025: Väntar på att samarbetet med LUVN ska starta.</u> Må bra-programmet – för äldre personer

	målet är ett drogfritt liv och stöd för det Vi inför det uppsökande äldrearbetet som ett pilotprojekt och utvecklar en modell för Grankulla. TILLÄGG: Uppmuntran till att använda bibliotekets tjänster*	Programmet för förebyggande missbruksarbete (2020–2022) är uppdaterat så att det även gäller äldre personer Situation 2025: Valfärdsprogrammet för nästa mandatperiod Kommuninvånarnas välfärd och hälsa förbättras på lång sikt (Finsote2018, huvudstadsregionens välfärdsenkät 2021) Situation 2025: se välfärdsberättelsen Antal kundträffar Situation 2025: Vi har träffat 30 personer. Deltagande i bibliotekets evenemang, användning av tjänster i olika åldersgrupper. Situation 2025:
Utveckling av frivilligarbetet: samarbete med tredje sektorn	Staden gör tillsammans med välfärdsområdet upp samsarbetsmodeller och verksamhetsprinciper för stöd till föreningar och organisationer. Vi stärker strukturerna i frivilligarbetet GeroGrani-nätverket (på frivillig basis) fungerar aktivt	Vi har beskrivit samsarbetsmodellerna och verksamheten är etablerad. Kommunen och tredje sektorn, Grani Närhjälp Situation 2025: Fungerar väl.

Utveckling av tjänsterna som en del av programmet Framtidens social- och hälsocentral, tjänster för äldre personer	Vi inför en multiprofessionell samarbetsmodell Vi stärker hemrehabiliteringen (Gerometro, social rehabilitering, utveckling av rehabiliterande dagverksamhet) Vi utvecklar klient- och servicehandledningen	Andelen hemmaboende personer som fyllt 75 år (2020) 93 %, Mål 2022, 94 % <u>År 2023: 98,6 %</u>
--	--	--

	Vi utvecklar diagnostiken och vården av demenssjukdomar på mångprofessionell bas i samarbete med hälsovården. Vi stärker personalens kompetens i identifiering och vård av demenssjukdomar Vård i livets slutskede, palliativ vård (Västra Nyland, närståendevården, Gerometro). Vi säkrar fungerande motionsrådgivning för äldre personer i samband med vårdreformen.	Minnesskötarens/ koordinators arbetsbild har etablerats Minnesutbildning, deltagare/enhet, 75 % THL:s kompetenspass för vård i livets slutskede, x % av vårdpersonalen inom äldreomsorgen Antalet kunder hos motionsrådgivningen Situation 2025: Motionsrådgivningen utvecklas tillsammans med välfärdsområdet.
4. BOENDE OCH EN ÅLDERSVÄNLIG MILJÖ		
MÅL	ÅTGÄRDER	INDIKATORER
Utveckling av bostadsbeståndet (Stadens strategi, punkt 2)	Vi utvecklar mångsidigheten i bostadsbeståndet så att det bättre motsvarar behoven hos invånarna i olika livsskeden Staden bidrar till byggandet av seniorboenden i närheten av centrum.	Indikatorer för bostadsbeståndet i bostadsprogrammet
Säkert boende	Rådgivning och handledning: Framförhållning. Vi handleder äldre personer i utvärderingen av sin boendemiljö och tillgängligheten i bostaden i tid. Vi beaktar hållbart boende vid byggandet: tillgänglighet, möjlighet till flexibel ombyggnad, mångsidighet, fungerande vardag, lätt att göra hållbara val och energieffektivitet.	Boenderådgivningen kopplas ihop med bedömningen av servicebehovet. Vi säkerställer att ombyggnad är möjligt när fler bor hemma. Situation 2025: Boenderådgivningen (servicekoordinatören) är överförd till sektorn för bildning och välfärd år 2025.

Åldersvänlig miljö:	flexibel vardag, lätt att göra hållbara val, energieffektivitet Vi beaktar kommuninvånarnas intresse för gemenskapsboende. Säkerhet i livsmiljön och trafiken, bänkar, lättframkomlighet, parker, trädgårdar samt involverande saker att se på och följa med utomhus.	Gemensamma lokaler och gemensam verksamhet, tillgänglighet. TILLÄGG: Vi skapar audioguidningar om omgivningen, rutterna och de kulturella utfärdsmålen i Grankulla (i stil med hörlurar som museerna lånar ut) och dessa kan lånas ut på biblioteket.*
-----------------------------------	---	---

Välfärdsplan för barn och ungdomar 2024–2025 (STF 17.6.2024 § 30)

LÄRANDE

Strategi: Fokus på invånarna/"Alla med"

1. Mål: En enhetlig lärtig in i framtiden: Varje barn och ungdom har möjlighet till lärande, fortsatta studier och sysselsättning

Åtgärd	Insatser	<u>Situation 2025:</u>
1.1 Vi stärker barnens närvaro i skolan och ökar skolengagemanget	Frånvaromodellen för skolengagemang Barnens närvaro följs upp på elev-, skol- och kommunnivå. Småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen följer också upp frånvaron och tar vid behov upp ärendet med vårdnadshavarna. Tyngdpunkten på förebyggande verksamhet och trevlig fritidsverksamhet efter skolan (Granimodellen och eftermiddagsverksamhet) Implementering av kvalitativa och rättidiga verksamhetsmodeller för tidigt stöd, såsom stark allmänt stöd i skolan Möjligt med starkt stöd för elever med mycket frånvaro, till exempel Port-verksamhet Vi avlägsnar hinder för hobbyer och inser hur den påverkar gruppbildningen och delaktigheten.	Frånvaromodellen för skolengagemang används och barnens frånvaro följs upp. Granimodellen utvecklas varje år så att den bättre motsvarar barns och ungas önskemål. Det allmänna stödet i skolorna utvecklas. Obs! Revidering av stöd för lärande 2025. Välmåendecoacher, uppsökande hobbyarbete, i båda högstadierna.

1.2 Vi säkerställer att alla får en möjlighet till inlärnin g och välbefinnande med hjälp av mångsidiga lärmiljöer. Samtidigt främjar vi likvärdighet och jämställdhet.	Vi identifierar olika inlärningsstilar och bygger upp lärmiljöer som stöder alla elever. Vi reserverar resurser för behövligt stöd i rätt tid och beaktar barnens rätt till delaktighet och åsiktsyttring. Vi stärker det allmänna stödet En svenskspråkig integrationsstig Vi bygger en skoldag som stöder välbefinnandet. Vi erbjuder fritidssysselsättningar i anslutning till skoldagen (Granimodellen).	<u>Situation 2025:</u> Skolorna utvecklar verksamhetskulturen kontinuerligt, observera revideringen av stöd för lärande 2025. Grankulla stöder integration på svenska och följer kontinuerligt upp eventuella utvecklingsprojekt i anslutning till ämnet. Obs! Överföring av integrationen på svenska och servicekoordinatörn till sektorn för bildning och välfärd.
---	---	---

1.3 Genom individuellt och behövt stöd erbjuder vi alla en möjlighet till växande, lärande och sysselsättning	Vi ägnar särskild uppmärksamhet åt att barn, ungdomar och familjer blir bemötta individuellt i vardagen. Vi stärker en bemötande verksamhetskultur genom att öka färdigheterna i rätt bemötande bland experter som arbetar med barn och unga. Vi minskar välfärds- och inlärningsskillnaderna i småbarnspedagogiken och skolorna samt mellan barn och ungdomar som har finska eller svenska som modersmål. I småbarnspedagogiken och undervisningen säkerställer vi en resurs för att målinriktat utveckla utländska barns och ungas integrationsspråk. Vi följer också upp hur det här lyckas. Kontinuerlig utveckling och utvärdering av en språk- och kulturmedveten lärmiljö. Vi upprättar en uppföljningsmodell för att säkra att alla ungdomar som bor i Grankulla får en fortsatt studieplats.	Situation 2025: Kontinuerlig utveckling och utvärdering av en språk- och kulturmedveten lärmiljö, som ett samarbete mellan S2-lärarna och skolans övriga personal.
---	---	--

TRYGGHET

Strategi: Fokus på invånarna "Alla med"

2. **Mål:** Helhetsbetonat välbefinnande. Varje barn och ungdom har en trygg uppväxt- och studiemiljö och ingen lämnas ensam eller blir marginaliserad

Åtgärder	Insatser	
		<u>Situation 2025:</u>
2.1 Vi för systematiskt på tal riskfaktorer som utmanar tryggheten i barnens och ungdomarnas uppväxtmiljöer.	Ungdomsarbetet och skolorna intensifierar samarbetet och vi effektiviserar identifieringen av barn och ungdomar som löper risk att bli marginaliserade. Vi säkerställer att det finns tillräckligt med vuxna i skolorna och strävar efter att hålla klasstorlekarna på en förnuftig nivå. Vi satsar på att skapa en öppen och förtroendefull stämning när vi arbetar med barn och ungdomar.	Samarbetet mellan ungdomsarbetet och skolorna är regelbundet. Dessutom har skolungdomsarbetarna en central roll i att identifiera och nå fram till ungdomar med risk för marginalisering. Samarbete mellan Grani Närhjälp och skolorna, skolseniorer och fotograferingsprojekt. Välståndecoacher x2 i högstadierna. Dessutom utvecklar vi effektivt ungdomsgårdens och skolornas verksamhet under semestertider så att de bättre motsvarar barns och ungas behov.

2.2 Vi stärker säkerheten i barns och ungas livsmiljöer	Personalen har tillräcklig sakkunskap om förebyggande missbruksarbete (Ehyt rf samarbete). Vi genomför en enkät för barn och unga om otrygga situationer och platser. Vi skapar trygga, trivsamma och tillgängliga idrottsanläggningar och mötesplatser som kan användas med låg tröskel. Vi ser till att planer för att skydda barn och ungdomar från våld, mobbning och trakasserier är en del av inskolningen för alla som arbetar med barn och ungdomar (inklusive skolresor, trafiksäkerhet). • Skolorna: 14 åtgärder • Småbarnspedagogiken: Handlingsplan för att förebygga och ingripa i mobbning	<u>Situation 2025:</u> - Skolorna samarbetar tätt med Ehyt rf varje läsår. Nytt Pause-projekt (sociala medier). Ombyggnaden av Ungdomsgårdens och Svenska skolcentrums gård så att den kan nyttjas bättre som allaktivitetsplan i enlighet med stadens strategi. Det handlar om en lättillgänglig idrottsanläggning sommaren 2024. Allaktivitetsplanen är ett resultat av ett sektorsövergripande samarbete. - Uppdatering av antimobbningsprogrammet och en enhetlig plan för hela staden i antimobbningsarbetet, rekrytering av en antimobbningsexpert 2025, finansiering från Utbildningsstyrelsen 2025–2027. - Trafiksäkerhetsplan 2025. - Ungdomsfullmäktige planerar en enkät för barn och unga om trafiksäkerhet.
2.3 I och med digitaliseringen har det uppstått nya riskfaktorer som utmanar tryggheten i barns och ungdomars uppväxtmiljöer. Vi hanterar riskerna tillsammans med barn och ungdomar systematiskt och ingriper aktivt i riskerna för att förstå och lösa de utmaningar som den digitala miljön medför.	Vi stärker den kritiska medieläskunnigheten och granskar även kritiskt nyttjandet av digital apparatur som en del av undervisningen. Vi fäster särskild uppmärksamhet vid negativa följder av digitala fenomen (mobbning i sociala medier, digitalt beroende, ångest p.g.a. sociala medier). Samarbete med Ehyt rf kring digikunskaper.	<u>Situation 2025:</u> - Pause-projektet - Kontinuerligt samarbete med Ehyt rf

HÄLSA

Strategi: Fokus på invånarna "Alla med"

3. Mål: Främjande av hälsa och välfärd Barnens och ungdomarnas hälsa främjas i förebyggande syfte

Åtgärder	Insatser	Deltagare
3.1 Vi stärker de sunda levnadsvanorna bland barn och ungdomar i samarbete med hemmen och olika förvaltningsområden genom kontinuerlig verksamhet	Programmet Skolan i rörelse och skolgårdar och daghemsgårdar som uppmuntrar till att röra på sig. Vi utvecklar måltiderna vid enheter för småbarnspedagogik och läroanstalter på ett sätt som stöder det övergripande välbefinnandet och granskar om det är möjligt att förlänga lunchtiden. Vi bygger likvärdiga möjligheter till meningsfull fritid och meningsfulla fritidssysselsättningar (Granimodellen, låneredskap på skolornas raster). Ökad styrning av Barn och ungdomar som hör till riskgrupper till hobbyer. I Grankulla är syftet att öka andelen gång och cykling på resor inom kommunen till exempel genom att öka antalet cykelställningar. Move-resultaten utnyttjas i skolornas gemensamma välfärdsarbete. Vi säkerställer att barn och ungdomar använder internet i en säker miljö som skyddar dem mot skadligt innehåll och hot.	Situation 2025: Vi har utökat cykelställningarna till alla idrottsplatser och på en del ställen finns också ställningar med tak (parkeringsplatsen vid frisbeegolfbanan och centralidrottsplanen). - Ansökan om utvecklingsbidrag för motionsrådgivning inom programmet Finland i rörelse. Projektet har som syfte att främja motionsrådgivningen i Grankulla i samarbete med Västra Nylands välfärdsområde och omfattar alla åldersgrupper. - Välmåendecoacher i årskurserna 7–9 inom den grundläggande utbildningen fram till sommaren 2025 med hjälp av projektfinansiering från Skolan i rörelse och Move!. Målet är att etablera en motionsinriktad verksamhetskultur i årskurserna 7–9 och samtidigt utveckla uppföljningen av funktionsförmågan hos dem som rör på sig lite. Projektets målgrupp är särskilt unga som löper risk för marginalisering och motionerar för lite. Avsikten är att etablera verksamheten. - Även simhallen accepterar Kaikukortet från och med sommaren 2025. Kaikukortet har som syfte att förbättra möjligheten för unga, vuxna, familjer och äldre personer som befinner sig i en ekonomiskt kärvt situation att delta i kulturlivet, syssla med konst och delta i motionsaktiviteter. - Kontinuerlig upplysning om skadeverkningarna av sociala medier och internet. - Silja Kosolas föreläsning januari 2025. - Positiv diskriminering i Granimodellens klubbar, uppsökande hobbyarbete.

3.2 Barn och ungdomar får behövligt stöd för vardagshantering och självreglering i sina uppväxt- och lärmiljöer	Verktyget Stigen för emotionella och sociala färdigheter Antimobbningsprogrammet i skolorna och inom småbarnspedagogiken, utvidgning av antimobbningsarbetet så att det också omfattar idrottsföreningarna. Satsning på att barn och ungdomar med låg tröskel hittar olika alternativa diskussionsforum (t.ex. Sekasin-chat, Apuu-chat Ärligt talat och frågetjänsten Våga fråga för ungdomar). Vi uppmuntrar barn och ungdomar såväl som familjer till sund skärmtid och digital balans. Vi upplyser vårdnadshavare och barn samt ungdomar om hur skärmtiden påverkar koncentrationsförmågan, inläringen och välbefinnandet.	Situation 2025: - Arbete för att främja den psykiska hälsan bland barn och ungdomar i samarbete med lokala föreningar och Mieli ry. Målet är att år 2025 få med alla föreningar i Grankulla i verksamheten. Grankulla är en föregångare i främjandet av psykisk hälsa inom föreningsverksamheten. - Sekasin-chat, Apuu-chat, Ärligt talat och frågetjänsten Våga fråga för ungdomar, också information via Wilma och de finns på stadens webbplats. - Upplysning för familjer om sund skärmtid och anskaffning av en smarttelefon. Samarbete med LUVN
3.3 Vi stärker den psykiska hälsan hos barn och ungdomar samt säkerställer att elevhälsan erbjuder tjänster som motsvarar allas behov	Undervisning i välmående (verktyg för att främja eget välbefinnande) i den grundläggande utbildningen. Undervisning i psykiskt välbefinnande i gymnasierna. Utbildning av lärarna i psykiskt välbefinnande. Vi fortsätter utveckla samarbetet med välfärdsområdet för att arrangera elev- och studerandevården.	Situation 2025: - Undervisningen i välmående fortsätter i skolorna. - Vi vidareutvecklar elev- och studerandevården i samarbete med välfärdsområdet, som exempel samarbetet "Utvecklarskola" 2025 (Kehittäjäoppilaitos).

DELAKTIGHET

Strategi: Fokus på invånarna "Alla med"

4. Mål: Öppna Grani, barnets rättigheter tillgodoses i kommunen och barnens och ungdomarnas delaktighet i ett gott och lyckligt liv tryggas

Åtgärder	Insatser	Deltagare
4.1 Vi stärker möjligheterna för barn och ungdomar att delta i planering och utveckling av tjänster och verksamhet	Vi utnyttjar mötesplatser såsom ungdomsgården, familjekaféer, öppna familjeverksamheten, biblioteket, medborgarinstitutet, simhallen, kulturella föreställningar och matcher. Delaktigheten hos barn, unga och deras familjer stärks, elever och föräldraråd involveras aktivt i planeringen av verksamheten Vi beaktar ståndpunkterna hos barn och ungdomar i beslut som berör dem. • Vi gör det möjligt för barn och ungdomar att ge respons via en anonym kanal. Vi stärker förhandsbedömningen av konsekvenserna av beslut (EVA) särskilt i fråga om beredningen av beslut som berör barn och ungdomar.	<u>Situation 2025:</u> - Den öppna familjeverksamheten överfördes till ungdomsgården. Vi granskar kontaktytorna till välfärdsområdets resultatområde, utvecklingen av Lanupe-välfärdsarbetet i Grankulla är central. - LAVA-modellen dvs. bedömning av konsekvenserna för barn utvecklas tvärsektoriellt i Grankulla 2025. - Vi strävar efter att ansöka om att bli en Barnvänlig kommun enligt Unicefs modell år 2025. - Vi utvecklar ungdomsfullmäktiges verksamhet 2025, verksamhetsstadgan till beslutsfattande hösten 2025.

4.2 Ungdomar som bor i Grankulla har möjlighet att experimentera med verksamhet på eget initiativ	Grankullabornas delaktighet i stadens beslutsfattande, utveckling av områden och service bl.a. genom invånarevenemang, invånarenkäter och partnerskapsträffar. Medborgarbudget separat för ungdomar. Påverkansorgan för barn och ungdomar i skolorna (Elevparlament) Aktiv involvering av eleverna och föräldrakommittén i planeringen av skolans verksamhet. Omvärdering av ungdomsfullmäktiges verksamhet.	<u>Situation 2025:</u> - Invånarråd under utveckling 2025 - Medborgarbudget 2025, ungdomsfullmäktige beslutar om en del av summan - Manimiitti 2025 ger ungdomar möjlighet att experimentera med verksamhet på eget initiativ - Samarbetet mellan ungdomsfullmäktige och elevparlamenten utvecklas 2025 - Vi drar nytta av skolföreningarna i det gemensamma arbetet, en representant också i styrgruppen för elev- och studerandevården.
---	---	---

MÄNSKLIGA RELATIONER

Strategi: Fokus på invånarna "Alla med"

5. Helhetsmässigt välbefinnande – varje barn och ungdom har möjlighet till relationer som stöder ett lyckligt liv och möter deras behov och önskemål.

Åtgärder	Insatser	Deltagare
5.1 Vi främjar emotionella och kommunikativa färdigheter och stärker gemenskapskänslan	Undervisning i välmående Vi bygger gemenskap över generationsgränserna (skolseniorer) Vi stärker systematiskt och målinriktat de emotionella färdigheterna och interaktionsförmågan i barns och ungas uppväxtmiljöer: verksamhetsmodeller inom strukturerna för emotionella färdigheter, interaktionsförmåga och kamratstöd. • Se det goda!-material • Positiv pedagogik Språkkompisar inom småbarnspedagogiken som stöd för gemenskapskänslan och delaktigheten hos flerspråkiga barn. Vi stärker gruppbildningen från förr och fäster uppmärksamhet vid den, särskilt i början av skolstigen. Vi identifierar skadlig användning av mobiltelefonen i alla skolor och arbetar tillsammans för att skapa ett attitydklimat som stöder användningsbegränsningar för mobiltelefonen under skoldagen på alla skolstadier.	Situation 2025: - Verksamheten med skolseniorer har vidareutvecklats år 2025, samarbete med Grani Närhjälp. - Positiv pedagogik och Se det goda används inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen. - Skolorna utvecklar kontinuerligt ingripandet i skadlig användning av telefoner.

5.2 Vi bygger omfattande stöd för de olika stadierna av föräldraskap med hjälp av evidensbaserade verksamhetsmodeller och kamratstöd	Stöd för föräldraskap med evidensbaserade verksamhetsmodeller: 1. öppen familjeverksamhet 2. organisationernas och församlingarnas grupper Särskild uppmärksamhet ägnas åt föräldrar till ungdomar och identifieringen av familjer i utmanande livssituationer. Vi utvecklar föräldrastöd för övergångsfaserna, vid övergång till åk 1 och 7. Vi stärker alltid i början av läsåret gruppbildningen bland familjer och stöder vårdnadshavarna i att skapa gemensamma regler och tillvägagångssätt.	Situation 2025: - Den öppna familjeverksamheten har överförs till ungdomsgården. -
---	---	---

HÅLLBAR UTVECKLING

Strategi: En trygg, grönskande och fotgängarvänlig stad – ”Grankulla är resurssmart”

6. Mål: Framtiden skapas nu. Vi främjar varje barns och ungdoms möjlighet till en hållbar framtid.

Åtgärder	Insatser	
----------	----------	--

6.1 Vi skapar gröna och hållbara lekplatser och lärmiljöer i naturen där barn och ungdomar kan vistas, leka och lära sig.	Mål för hållbar utveckling är en del av både småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. • ökad delaktighet hos barn och unga bland annat inom servering av vegetariska måltider • åldersanpassade diskussioner med barn och unga om hållbar utveckling • till exempel återvinning kan bli en naturlig del av verksamheten. Vi utnyttjar naturen som lärmiljö och ser till att barn och ungdomar, rörelsehindrade och invandrare har likvärdiga rekreationsmöjligheter i naturen. Vi utnyttjar utbudet hos Återvinningscentralen och Haltia inom hållbarhetsfostran och undervisning.	<u>Situation 2025:</u> - Samhällstekniska sektorn ansökte tillsammans med idrottstjänsterna om bidrag via programmet Finland i rörelse för att underhålla och utveckla närrekreationsområden. Syftet är att främja mångsidiga motionsvanor hos invånarna, vilket stöder välbefinnandet. - Målet är att utvidga GreenGrani-modellen till småbarnspedagogiken. - Nya informationstavlor i naturskydds- och parkområdena i Grankulla. Projektet har från första början även beaktat synskadade motionärer och rådet för personer med funktionsnedsättning har deltagit i planeringen. Informationsskyltarna utnyttjar olika tekniker, såsom reliefkartor och punktskrift. Dessutom har informationstavlorna QR-koder som hänvisar användarna till Grankulla stads webbplats. Där kan användarna läsa eller lyssna på informationstexterna på nio olika språk. Det här gör informationen tillgänglig även för dem som inte talar finska eller svenska.
---	--	---

6.2 Vi främjar rättvisa och jämlikhet på alla nivåer i samhället	Vi fäster särskild uppmärksamhet vid flerspråkiga barns och ungdomars språkinläring och skolengagemang Hopp och resiliens som en del av hållbarhetsfostran Vi skapar lokaler och evenemang som respekterar identiteten och inkluderingen av personer från olika kulturer och bakgrunder. Vi gör det möjligt för olika språkgrupper att ha en naturlig växelverkan. Vi erbjuder flerspråkiga och mångkulturella tjänster och resurser som stöder barns och ungdomars språkliga och kulturella utveckling. (Flerspråkig kommunikation, böcker på det egna språket för barn och unga) Tamburbibliotek inom småbarnspedagogiken och implementering av bibliotekets tjänster i skolorna. Flerspråkigt material inkluderas i båda. Vi säkerställer funktionella undervisningsarrangemang och stärker personalens mångkulturella kompetens.	Situation 2025: - Vi fortsätter att utveckla lättläst kommunikation. - Tamburbiblioteket och samarbetet med skolorna, småbarnspedagogiken och bibliotekstjänsterna är i gång. - På biblioteket är det möjligt att låna redskap som främjar motion, såsom gångstavar, skräpplockare, långfärdsskridskor och schackpjäser. - Biblioteket har och presenterar litteratur som främjar mångsidig motion. Det finns allt från grenspecifika teknikhandböcker till bibliografier om idrottare och vandringsguider. - GrIFK Fotboll donerar ett par säsongskort till biblioteket. De här kan kostnadsfritt användas på representationslagets enskilda matcher.
--	--	--

Program för integrationsfrämjande 2024–2025 (STF 20.5.2024 § 15)

Stadens strategi 2023–2030: Fokus på invånarna ”Alla med”			
Fokusområden i programmet för integrationsfrämjande 2024–2025: Helhetsbetonat välbefinnande			
Gammal tabell (12.2.2024 3 §) Hälsovårds- och familjetjänster, integrationstjänster och vuxensocialarbete inom välfärdsområdet, främjande av integration genom samarbete mellan olika aktörer, uppföljning av integrationen			
Åtgärd	Insatser	Uppföljning och utvärdering	Situation 2025:
1.1Handledning och rådgivning med låg tröskel	Inledande bedömning och integrationsplan samt handledning och rådgivning via kommunen	Verkställda inledande bedömningar och integrationsplaner, antal	- Servicekoordinatorn våren 2025
1.2Främjande av välfärd och delaktighet	Grundläggande utbildning och småbarnspedagogik	Enkäten Hälsa i skolan	- Stödet för de emotionella färdigheterna och interaktionsförmågan i småbarnspedagogiken och skolorna samt undervisningen i välmående fortsätter
	Stöd för de emotionella färdigheterna och interaktionsförmågan i småbarnspedagogiken och skolorna	Deltagare i undervisningen i välmående, %	- Välmåendecoacher x2 i högstadierna.
	Undervisning i välmående	Kompletterande utbildningar för personalen, antal	- Uppsökande hobbyarbete
	Församlingens tjänster		- Omvärdering av kriterierna för organisationsbidrag i fråga om organisationer och föreningar som främjar välfärd och hälsa, ja/nej, HYTE-bidrag 2025
	Vänverksamhet		- Kontaktytorna fungerar
	Skolornas, ungdomstjänsternas och idrottstjänsternas fritidsaktiviteter		
	Flerspråkiga sagostunder		
	Organiserad möjlighet att utnyttja stadens lokaler för självständig motionering		
Undanröjande av hinder för hobbyer			
	Granimodellen		

1.3 Kommunens och olika myndigheters samarbetsstrukturer 1.4 Fungerande kontaktytor i uppgifter som både kommunen och välfärdsområdet sköter	Organisationer och Föreningar Lokala föreningar Tjejavillan, Tyttöjen talo Koto-Espoo Luckan Skapande av kontaktytor med välfärdsområdet (sysselsättning, integration)	Omvärdering av kriterierna för organisationsbidrag i fråga om organisationer och föreningar som främjar välfärd och hälsa, ja/nej Kontaktytorna inom främjande av välfärd och hälsa Fungerande samarbetsstrukturer för att föra framåt målen inom sysselsättning och integration har skapats ja/nej	- Sysselsättningsområdet är i gång, samma gäller integrationssamarbetet med Esbo. Obs. servicekoordinatör 2025.
--	---	--	--

Stadens strategi 2023–2030: Fokus på invånarna "Alla med" Fokusområden i programmet för integrationsfrämjande 2024–2025: Lärande och kultursensitivt bemötande <i>Gammal tabell (12.2.2024 3 §): Småbarnspedagogik, grundläggande utbildning, medborgarinstitutet</i>			
Åtgärder	Insatser	Uppföljning och utvärdering	Situation 2025:
2.1 Stärkt delaktighet för barn och familjer med hjälp av metoder som beaktar kultursensitivt bemötande och barns och familjers individuella behov	Användning av tolkar Hyvä alku/En bra start-möten Språk- och kulturmedveten undervisning och lärmiljö Flerspråkiga föräldrakvällar Startpaket om småbarnspedagogiken för nyanlända i Finland	Tolktjänster används Hyvä alku/En bra start-möten, antal Personalen använder Språkpeda-verktyget, ja/nej Andelen deltagare bland vårdnadshavare som talar ett annat modersmål än finska eller svenska i föräldrakvällar och andra evenemang som riktas till vårdnadshavare (%)	- Tolktjänster används - En flerspråkig föräldrakväll har inte ordnats i år. Tidigare år har den ordnats under höstterminen. -

		Ett startpaket om småbarnspedagogiken har skapats ja/nej	
2.2 Stöd för föräldraskapet	Vi informerar om tjänsterna för barnfamiljer och skapar möjligheter för familjerna att bli bekanta med varandra Vi utnyttjar tolktjänster i kommunikationen och bland annat bildstöd i den dagliga interaktionen	Material om fostran och tjänster för barnfamiljer, antal Evenemang som främjar bemötandet av familjer, antal Enheternas kommunikationen granskas ur ett flerspråkigt perspektiv, ja/nej	- Tolktjänster används -
2.3 Mångsidig språkundervisning i finska och svenska	Vi ordnar språkundervisning vid medborgarinstitutet och genom samarbete med andra aktörer (bl.a. Omnia) och informerar aktivt om dem.	Antal kurser och deltagare i språkgrupperna	- Det finns språkundervisning i kommunen (medborgarinstitutet, Grani Närhjälp), möte med Bibelinstitutet våren 2025
2.4 Vi drar nytta av den öppna familjeverksamheten	Vi informerar om tjänsterna för barnfamiljer och skapar möjligheter för familjerna att bli bekanta med varandra Vi informerar aktivt och flerspråkigt om den öppna familjeverksamheten Vi upprätthåller en diskussion om olika uppfostringskulturer som en naturlig del av verksamheten	Ett flerspråkigt informationsblad om tjänster för barnfamiljer har utarbetats ja/nej Ett lättläst informationsblad om tjänster för barnfamiljer har utarbetats ja/nej Utländska familjer inom den öppna familjeverksamheten, antal Responsenkäter i samband med verksamheten Verksamhetsmodeller inom stöd för föräldraskapet, genomförande och tillgänglighet	

2.5 Kulturell mångfald som en del av vardagen i småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och skolorna stöder alla barns delaktighet och välbefinnande	Vi ordnar personalutbildningar om språklig och kulturell mångfald Språk- och kulturmedveten undervisning och lärmiljö Vi skapar pedagogiska lösningar som stöder inläringen hos alla elever Vi vidareutvecklar lättläst och flerspråkig kommunikation Vi vidareutvecklar verksamheten som skapar sammanhållning med beaktande av kulturell mångfald Rättidigt och individuellt stöd för alla elever Tamburbiblioteket inom småbarnspedagogiken, flerspråkigt material Nya former för samarbetet mellan skolorna och biblioteket	Kompletterande utbildning för personalen, antal SpråkPeda-verktyget del 1 är omarbetad för grundläggande utbildningens behov Antal elever som deltagit i undervisning i det egna modersmålet Både lågstadiet och högstadiet ger inkluderande förberedande undervisning Skolornas kommunikation granskas ur ett lättläst perspektiv, ja/nej Metoder som stöder sammanhållningen används ja/nej Enkäten Hälsa i skolan Tamburbiblioteket inom småbarnspedagogiken, totalt antal utbud och flerspråkigt material, % Samarbetet mellan skolorna och biblioteket, volym	- Lärarna fick delta i utbildning om mångfald i samband med veso-dagar. - SpråkPedas självbedömningsverktyg är inte i bruk ännu, men är bearbetad för grundläggande undervisningens behov. - Både lågstadiet och högstadiet ger inkluderande förberedande undervisning. - Utvecklingsarbetet har inletts. Bl.a. har skolorna fört diskussioner om begripligheten i lektionsanteckningarna. - Skolbiblioteket i Kasavuori bad om mycket böcker på olika språk när böcker från stadsbiblioteket flyttades till skolan p.g.a. renovering.
--	---	---	---

2.6 Alla ungdomar under 25 år studerar på andra stadiet eller är med i någon annan aktiverande verksamhet	Studiehandledning Ungdomsgarantin Samarbete mellan läroanstalter	Ungdomar som börjat studera på andra stadiet eller gått med i någon annan aktiverande verksamhet 17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder (3 219, Sotkanet) Arbetslösa ungdomar, % av arbetskraften i åldern 18–24 år (189, Sotkanet)	- Ungdomsarbetslöshet 7,2 % (2023 4,2 %) - Personer utanför utbildningssystemet 7,5 % (2022 7,2 %)
--	--	--	---

Stadens strategi 2023–2030: Fokus på invånarna "Öppna Grani" Ett handlingskraftigt, välmående, levande tvåspråkigt och mångkulturellt Grani som bygger framtiden på ett resurssmart sätt Fokusområden i programmet för integrationsfrämjande 2024–2025: Meningsfulla fritidsaktiviteter och delaktighet <i>Gammal tabell (12.2.2024 3 §) Fritidstjänsterna, tredje sektorns roll i integrationsarbetet</i>			
Åtgärd	Insatser	Uppföljning och utvärdering	Situation 2025:
3.1 Vi främjar dubbelriktad integration med hjälp av motion, fritidsaktiviteter och hobbyverksamhet	Vi erbjuder motionstjänster med låg tröskel, informerar invandrarna om möjligheterna till fritidsaktiviteter och hobbyverksamhet, uppmuntrar dem att delta samt tar hänsyn till invandrarna då fritidsaktiviteter planeras.	Andel utländska personer inom fritids- och hobbyverksamhet, % Antal deltagare i Granimodellens klubbar Tillgång till Granimodellens hobbyverksamhet Idrott, annan kärnverksamhet: Motionsgrupper (TEAvisari): 2024: Grankulla 67, hela landet 96	- Uppsökande hobbyarbete - Välmåendecoacher - En lättläst broschyr i samarbete med föreningarna om hobbymöjligheterna

3.2 Vi möjliggör möten mellan kulturer	Vi ordnar verksamhet där infödda finländare och invandrare på ett naturligt sätt kan bli bekanta med varandra och föra dialog mellan kulturer. Kaikukortet	Verksamhet som främjar möten mellan kulturer, antal Uppdatering av verksamhet som omfattas av Kaikukortet och beviljade kort till invandrarkunder	- Verksamheten som omfattas av Kaikukortet har förnyats och den motsvarar bättre servicebehovet. Nya aktörer som delar ut kort i Grankulla, simhallen ny plats där kortet kan användas.
3.3 Vi främjar barns och ungdomars delaktighet	Vi hänvisar barn och ungdomar till fritidsaktiviteter och hobbyverksamhet som ordnas av staden och andra aktörer samt arrangerar fritidsverksamhet under skolornas lovtider.	Andel utländska personer inom fritids- och hobbyverksamhet, %	- En lättläst broschyr i samarbete med föreningar och småbarnspedagogiken. - Vi inleder ett samarbete mellan småbarnspedagogiken och idrottsföreningar, målet är att starta pilotprojektet hösten 2025.
3.4 Utlänningarna är aktiva deltagare inom den tredje sektorn och i hobbyverksamhet	Vi informerar om möjligheterna att gå med i verksamhet och ordnar introduktioner.	Andel utlänningar i verksamheten, %	Inga data tillgängliga
3.5 Språkinläring genom fritidsaktiviteter	Vi lånar mångsidigt material och ordnar kurser, tillställningar och evenemang där deltagarna kan öva tala finska på ett naturligt sätt (medborgarinstitutets kurser, sagostunder m.m.)	Totala lån av litteratur per capita Ordnade tillställningar och grupper, antal	- Antal lånade böcker per år per invånare: 25,69 - Antal kundevenemang som biblioteket ordnade 2024: 118
3.6 Främjande av delaktighet och identifiering av de egna resurserna	Vi uppmuntrar invandrare att bli aktiva medverkare och ger dem möjligheter att undervisa andra om sin egen kultur.	Ordnade tillställningar, antal Omedelbar respons om verksamheten	- Invånarråd hösten 2025 - Fullmäktigemotion: Invandrarråd, tjänstemannaberedning våren 2025

Stadens strategi 2023–2030: Öppna Grani, möjliggörande verksamhet för alla

Fokusområden i programmet för integrationsfrämjande 2024–2025: Självständighet, sysselsättning och livskraft

Gammal tabell (12.2.2024 3 §) Sysselsättning och livskraft

Åtgärd	Insatser	Uppföljning och utvärdering	<u>Situation 2025:</u>
4.1 Andelen invandrare i stadens personal ökar	Vi använder modeller som lämpar sig för rekrytering av invandrare, såsom olika slags arbetsprövningar och läroavtalsutbildning samt arbetsplatser med lönesubvention samt anordnar språkundervisning	Andel utlänningar av stadens personal, % Kompletterande utbildning för utlänningar, %	Grankulla bibliotek främjar och möjliggör en mångkulturell organisation. Det är möjligt med arbetsprövning, läroavtalsutbildning, modeller med lönesubvention och sysselsättningsstöd samt avlönad och oavlönad arbetspraktik. I inskolningen, arbetshandledningen och arbetsplatsmöten beaktar vi språklig och kulturell mångfald inom sektorer där andelen utlänningar varit hög. År 2024 fick Grankulla stad en utmärkelse för handledningen av studerande i läroavtalsförhållande. Staden har årligen ordnat språkutbildning i svenska och finska. I slutet av år 2024 hade 64,67 procent av de fast anställda finska som modersmål och 31,29 procent svenska, medan 4,04 procent hade annat modersmål än finska eller svenska.
4.2 Arbetslöshetsgraden 0 procent bland personer under 25 år	Ungdomsgarantin Uppsökande ungdomsarbete	17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder (3 219, Sotkanet)	- Ungdomsarbetslöshet 7,2 % (2023 4,2 %)

		Arbetslösa ungdomar, % av arbetskraften i åldern 18–24 år (189, Sotkanet)	- Personer utanför utbildningssystemet 7,5 % (2022 7,2 %)
4.3 Vi erbjuder arbets- och språkpraktikplatser åt invandrare inom stadens sektorer och vid lokala företag	Stadens sektorer och företagen uppmuntras och vägleds att erbjuda praktikplatser. Omnias workshoppar Folkhälsans praktikplatser	Sektorer och enheter som erbjuder praktikplatser, %	- Inga data tillgängliga - Samarbetet med Omnia fortsätter
4.4 Ökade förutsättningar för utbildning och sysselsättning	Hänvisning till arbets- och näringsbyråerna / integrationsplanen	antal	- En servicekoordinator har rekryterats våren 2025